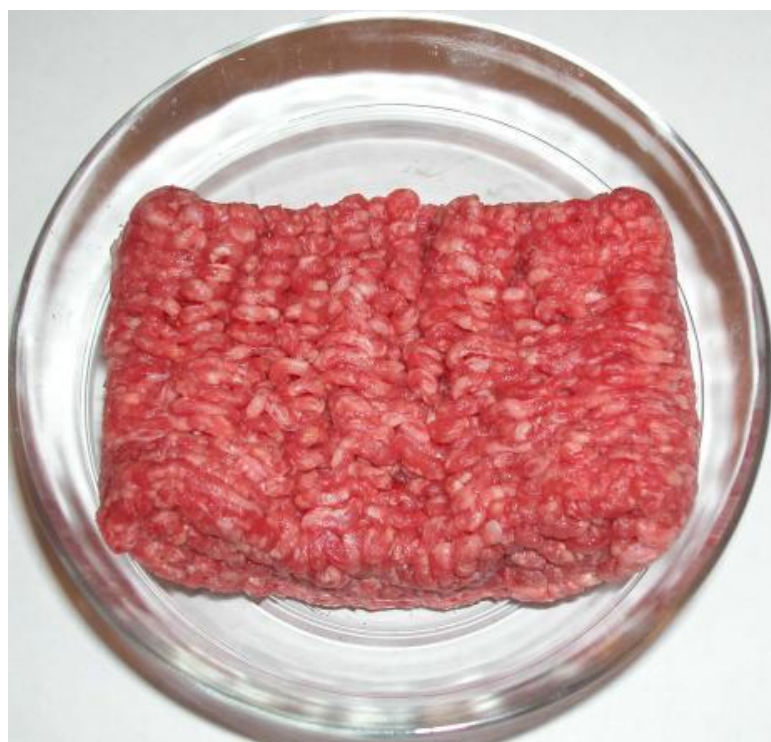

Rapport for DNA analyser for udeklareret svinekjøtt - 2014

Innledning:

I 2013 avdekket Mattilsynet at noen produsenter hadde blandet svinekjøtt i kjøttprodukter der dette ikke var deklarerert. Det ble også funnet svinekjøtt i et halalmerket kjøttprodukt.

Svin er en rimeligere kjøttåvare enn storfekjøtt, og er veldig mye brukt i Norge. Men, et kjøttprodukt som ikke er merket med at det inneholder svinekjøtt skal ikke ha svin i seg. Det finnes mange mennesker i Norge som ikke ønsker å spise svin av forskjellige grunner, og det er derfor viktig å teste om det finnes svin i disse produktene

Mål:

Som en oppfølging av prøvetaking i 2013 ville vi følge opp funn av udeklarerert svinekjøtt også i 2014 for å kontrollere at regelverket blir fulgt med hensyn på merking og redelighet.

Omfang:

Det ble totalt tatt prøver av 53 produkter fordelt på byene Trondheim, Stavanger, Bergen, Drammen og Oslo og i Nordland. Prøvene er tatt ut både hos produsenter, forretninger og gatekjøkken som frambyr kjøtt og kjøttprodukter i oktober måned.

Regelverksgrunnlag:

Matloven og forskrifter gitt med hjemmel i denne danner grunnlaget for krav som stilles til produksjon, sammensetning og merking av matvarer.

Matloven:

Lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet

Merkeforskriften:

Forskrift 21. desember 1993 nr. 1385 om merking mv av næringsmidler

Internkontrollforskriften:

Forskrift 15. desember 1994 om internkontroll for å oppfylle næringsmiddelovgivningen.

Virksomhetene skal sørge for at relevante bestemmelser etterleves (matlovens § 5).

Resultater

	Antall prøver tatt ut	Positive funn			
		1-5%	5-30%	30-60%	60-100%
Udeklarerert svinekjøtt	53	3	1	1	

I 2014 har vi tatt ut 53 prøver av ulike kjøttprodukter der svinekjøtt ikke var oppgitt som kjøttråvare. Det ble gjort positive funn i 5 av disse prøvene. Alle virksomhetene der det ble gjort funn følges opp av det lokale Mattilsynet, flere runder med prøvetaking vil kunne bli aktuelt.

Vurdering av funn

I 3 av de positive prøvene var det snakk om såpass liten mengde svinekjøtt at det kan skyldes rester fra tidligere produksjon og dermed dårlige rutiner hos bedriften. Disse bedriftene må gå gjennom sine rutiner og forbedre de. Her er det også snakk om et produkt som var merket som "halal". Velger man å merke produkter som "halal" forventes det ekstra gode rutiner på nettopp slikt om dette.

I en Vossakorv som ikke skulle inneholde svin viste det seg å være mer enn 5% svinekjøtt. Dette er matjuks.

Vi fant enda større mengde svinekjøtt (mer enn 30%) i "Russisk Pelmini" (likner ravioli) , produktet er produsert i utlandet og importert som ferdigvare.

Mattilsynet ser svært alvorlig på at vi fant et produkt med mer enn 30% svin, der dette ikke er deklarerert. Vi ser på dette som mulig svindel og et grovt tillitsbrudd overfor forbrukerne.

I Norge skal forbrukeren kunne velge hvilket kjøtt hun/han vil spise og det er grupper i Norge som av helsemessige, religiøse eller kulturelle årsaker ikke ønsker å spise svinekjøtt. Funn av svinekjøtt i halalprodukter er et klart brudd på merkeregelverket.

Veien videre

Problemet med mat som ikke er sporbar, kan innebære helsefare fordi vi ikke vet hvilke dyr kjøttet stammer fra. Vi vet ikke om det er friske dyr, om dyrene har fått medisiner som er farlige for mennesker, om dyra er slaktet hygienisk og om kjøttet er kjølt og transportert hygienisk. Dermed er det vanskelig å vite om kjøttet er trygt å spise. Sporbarhet er svært viktig for å sikre mattrygghet.

DNA tester blir en del av vår prøvetaking for trygg mat. DNA testing vil imidlertid kun kunne avsløre svindel med endring av dyreart og er kun et av flere virkemidler Mattilsynet bruker for å oppdage svindel og sikre trygg mat.

Vi går nå gjennom våre tilsynsmetoder og ser på hvordan vi kan forbedre disse med tanke på å oppdage matsvindel. Innføring av DNA testing er ett av disse tiltakene.

Vi ser også i samarbeid med EU på regelverksendringer som vil gi virksomhetene større ansvar for å kontrollere varene de mottar selv, og ikke bare se på papirene som følger med.

Matsvindel er ikke noe nytt i historisk sammenheng. Det er sannsynlig at vi kommer til å oppleve flere situasjoner som denne i fremtiden. Det vil alltid finnes noen som vil fristes til å jukse med maten vi spiser for å tjene raske penger. Strengt krav til produksjon og merking av mat, åpenhet og sporbarhet er viktige elementer for å motvirke svindel.

					Analyseresultat	
Mottatt dato	Produkt	EFTA nr.	Virksomhet	/100mg prøve	Relativ mengde	
29.10.2014	Biff Strimlet Marinert Halal 0,5kg	430	Finn Hunstad	ikke påvist		
29.10.2014	Kebabspesial 300 2,5 kg	463	Åkeberg Skoglund	ikke påvist		
29.10.2014	Marinert Storfefbiff	486	Norsk Mesterkjøtt	ikke påvist		
29.10.2014	Marinerte Biffstrimler	406	Krone Kjøttprodukter	ikke påvist		
29.10.2014	Halal Biff Marinert	1726	Halal Produsenten	ikke påvist		
29.10.2014	Biffstrimler Halal Marinert	463	Åkeberg Skoglund	ikke påvist		
29.10.2014	al-noor Halal Biff Marinert	1726	Halal Produsenten	ikke påvist		
29.10.2014	Pizzapålegg Skivet Okse	486	Norsk Mesterkjøtt	ikke påvist		
29.10.2014	Per's Kjøkken Tacokjøtt El Paso	496	Per's kjøkken	ikke påvist		
29.10.2014	Biff Marinert 200g Pakker 5 kg	430	Finn Hunstad	ikke påvist		
29.10.2014	Lux Gourmet Halal 10kg	230	Kalbakken Kjøtt og Fisk	ikke påvist		
29.10.2014	Kebab Spesial 300 5 kg	463	Åkeberg Skoglund	ikke påvist		
29.10.2014	Jedermann Døner kebab halal 15 kg	1726	Halal Produsenten	ikke påvist		
29.10.2014	Kebab Nineva Halal Storfe 5kg	515	kuraas	ikke påvist		
29.10.2014	Halal Super Kebab 15 kg	1726	Halal Produsenten	ikke påvist		
29.10.2014	Biffkutt Strimler Marinert 2,525 kg	657	Roar Stang Kjøtt	ikke påvist		
29.10.2014	Kebab Nineva Halal Storfe 10kg	515	Kuraas	ikke påvist		
29.10.2014	Kebab Nineva Halal Storfe 10kg	515	Kuraas	ikke påvist		
31.10.2014	Biffkjøttdeig Halal-fryst		Eksotisk torg as	ikke påvist		
31.10.2014	Kyllinggrill	990	Smedstuen Gård AS	ikke påvist		
31.10.2014	Stekte kebab halal 400gr	169	Baltik Food	ikke påvist		
31.10.2014	Okse Wiener * Halal	990	Smedstuen Gård AS	påvist	1-5%	
31.10.2014	Biffkjøtt		Global food as	ikke påvist		
31.10.2014	Middagspøle av vossakorvtype	215	Fana kjøtt	påvist	5-30%	
31.10.2014	Kjøttdeig	215	Fana kjøtt	påvist	1-5%	
31.10.2014	Kjøttdeig	280	Bønnes gårdsmat	ikke påvist		
31.10.2014	Bønnes Biffgrill	280	Bønnes gårdsmat	påvist	1-5%	
31.10.2014	Lammepølse m/hvitløk	280	Bønnes gårdsmat	ikke påvist		
06.11.2014	Kyllingsnadder	1569	Pers Gaard	ikke påvist		
06.11.2014	Kylling+Okse Vanlig Kebab Halal	169	Baltik Food	ikke påvist		
06.11.2014	Kyllingpølse Halal	169	Baltik Food	ikke påvist		
06.11.2014	Kylling+Okse Barnepølse Halal	169	Baltik Food	ikke påvist		
06.11.2014	Okse+kylling Stekte dønner kebab halal	169	baltik Food	ikke påvist		
06.11.2014	Okse+Kylling Pepperoni halal skivet	169	Baltik Food	ikke påvist		
06.11.2014	Biffkutt, mar. strimlet SC	657	Roar Stang Kjøtt	ikke påvist		
06.11.2014	Smårettbacon-halal	657	Roar Stang Kjøtt	ikke påvist		
06.11.2014	Stabburet hamburger original	359	Stabburet	ikke påvist		
06.11.2014	Russisk Pelmini	38	Prod for Russiske delikatesser	påvist	30-60%	
06.11.2014	Oksergrill	990	Smedstuen Gård AS	ikke påvist		
06.11.2014	Kyllingboller	990	Smedstuen Gård AS	ikke påvist		
06.11.2014	Stekt dønner kebab	169	Baltik Food	ikke påvist		
06.11.2014	Marinert Kylling Halal	1745	Kjøttmakeren A/S	ikke påvist		
06.11.2014	Stekt dønner kebab	169	Baltik Food	ikke påvist		
07.11.2014	Storfe Kjøttdeig	113	Nortura SA	ikke påvist		
07.11.2014	Halal kyllingboller	990	Smedstuen Gård AS	ikke påvist		
07.11.2014	Kyllinggrill	990	Smedstuen Gård AS	ikke påvist		
07.11.2014	Storfe Nøtfars	SE567	Qibbala Halal Kjøtt AB	ikke påvist		
07.11.2014	Storfe Halal Hamburger	459	Nortura SA	ikke påvist		
07.11.2014	Storfe Oksewiener	990	Smedstuen Gård AS	ikke påvist		
07.11.2014	Kjøttdeig	113	Nortura SA	ikke påvist		
07.11.2014	Okse Kjøttdeig	113	Nortura SA	ikke påvist		
07.11.2014	Storfe Kjøttdeig	111	Nortura SA	ikke påvist		
07.11.2014	Kylling kjøttdeig	1751	Ytterøykylling	ikke påvist		

